Powszechny

dziennik praw państwa i rządu

dla

cesarstwa austryackiego.

Część L.

wydana i rozesłana: 1. Maja 1850.

154.

Rozporządzenie ministra wyznań i oświecenia z dnia 10. Kwietnia 1850,

do panów namiestników w Austryi poniżej Ensu, Austryi powyżej Ensu, Solnogrodzie, Tyrolu, Styryi, Karyntyi, Kranie, Tryeście i Pobrzeżu, Czechach, Morawii, Szląsku, do pana szefa krajowego w Galicyi, do pana starosty obwodowego na Bukowinie i do pana rządcy prezydyalnego krajowego w Dalmacyi, tudzież do pana przełożonego c. k. gubernialnej komisyi w Krakowie,

którem istniejące przepisy względem nabycia i utraty stypendyów i uwolnień od opłat szkolnych uczniów gimnazyalnych w zgodność się wprowadzają z nowym sposobem co do klasyfikowania postępu uczniów.

W skutek zapytania ze strony dyrekcyi pewnego gimnazyum i chcąc uczniom gimnazyalnym w peryodzie przejścia do nowych urządzeń szkolnych dopuszczalnego uwzględnienia użyczyć, rozporządza się, że po wszystkich owych gimnazyach, gdzie w pierwszem półroczu bieżącego roku szkolnego §§fy 75. i 76. drukowanego projektu organizacyi zastósowanemi zostały, takowym uczniom, którzy trzecią ogólną klasę w postępach otrzymali, w drugiem półroczu dobrodziejstwo przysłużającego jakiego użycia stypendyum lub uwolnienia od opłacenia opłaty szkolnej, na wszelki przypadek, takowym zaś, którzy drugą ogólną klasę w postępach otrzymali, w tym razie odebrać należy; jeżeliby ich postępy w przedostatniem półroczu nie zupełnie dobre były. Jeżeli zaś w przedostatniem półroczu zupełnie dobre klasy w postępach otrzymali, natenczas o dalsze zatrzymanie dotychczas używanego dobrodziejstwa u namiestnika lub szefa krajowego upraszać mogą, w celu czego podać mają prożbę, przez ciało nauczycielskie zakonkomitować się mającą.

Dalej ci uczniowie gimnazyów rzeczonej kategoryi, którzy w pierwszem półroczu choćby tylko pierwszą klasę jako ogólną klasę w postępach otrzymali, w drugiem półroczu bieżącego roku szkolnego o udzielenie stypendyum lub uwolnienie od opłaty szkolnej upraszać mogą.

Thun m. p.

Allgemeines

Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kaiserthum Oesterreich.

L. Stück.

Ausgegeben und versendet am 1. Mai 1850.

154.

Verordnung des Ministers des Cultus und Unterrichts vom 10. April 1850,

an die Herren Statthalter von Oesterreich unter der Enns, Oesterreich ob der Enns, Salzburg, Tirol, Steiermark, Krain, Kärnthen, Triest und Küstenland, Böhmen, Mähren, Schlesien, an den Landeschef von Galizien, den Herrn Kreishauptmann in der Bucowina und an den Herrn Landespräsidiums-Verweser in Dalmatien, dann an den Herrn Vorsteher der k. k. Gubernial-Commission in Krakau;

wodurch die bestehenden Vorschriften über Erwerb und Verlust von Stipendien und Schulgeldbefreiungen der Gymnasialschüler in Einklang gebracht werden mit der neuen Art, den Fortgang der Schüler zu classificiren.

In Folge der Anfrage der Direction eines Gymnasiums und um den Gymnasial-Schülern in der Periode des Ueberganges zu den neuen Schuleinrichtungen die zulässige Schonung angedeihen zu lassen, wird angeordnet, dass an allen denjenigen Gymnasien, wo im ersten Semester des laufenden Schuljahres die §§. 75 und 76 des gedruckten Organisations-Entwurfes in Anwendung gebracht worden sind, solchen Schülern, welche die dritte allgemeine Fortgangsclasse erhalten haben, im zweiten Semester die Wohlthat des allfälligen Genusses eines Stipendiums oder der Befreiung von der Entrichtung des Schulgeldes, in jedem Falle solchen aber, welche die zweite allgemeine Fortgangsclasse erhalten haben, in dem Falle zu entziehen ist, wenn ihr Fortgang im vorletzten Semester nicht durchgängig gut war. Haben sie dagegen im vorletzten Semester durchgängig gute Fortgangsclassen erhalten, so können sie um die fernere Belassung der bisher genossenen Wohlthat bei dem Statthalter oder Landeschef einschreiten, zu welchem Behufe sie ein vom Lehrkörper einzubegleitendes Gesuch einzureichen haben. Ferner können diejenigen Schüler von Gymnasien der gedachten Kategorie, welche im ersten Semester auch nur die erste Classe als allgemeine Fortgangsclasse erhalten haben, im zweiten Semester des laufenden Schuljahres die Verleihung eines Stipendiums oder die Befreiung von der Entrichtung des Schulgeldes ansprechen.

Thun *m. p.*

155.

Rozporządzenie ministerstwa wojny z dnia 15. Kwietnia 1850,

którem się najwyższa rezolucya Najjaśniejszego Pana obwieszcza, na mocy której siedlisko c. k. nadkomendy marynarskiej do Tryestu przenosi się.

Najwyższą uchwałą z dnia 12. tego miesiąca raczył Najjaśniejszy Pan postanowić, że siedlisko c. k. marynarskiej nadkomendy z wszystkiemi ją tworzącemi i uzupełniającemi władzami nadal w Tryeście być ma.

Degenfeld m. p.

156.

Cesarskie rozporządzenie z dnia 18. Kwietnia 1850,

moc mające dla wszystkich owych krajów koronnych, dla których najwyższy patent z dnia 4. Marca 1849 wydanym został,

którem się ustanawia stosunek kościoła katolickiego do władzy państwa.

W wykonaniu praw §fem 2. patentu z dnia 4. Marca 1849. katolickiemu kościołowi zagwarantowanych, uchwalam na wniosek Mego ministra wyznań i oświecenia i za doradą Mej Rady ministrów, dla wszystkich krajów koronnych Mego państwa, dla których rzeczony patent wydanym został, postanowienia następujące:

§. 1.

Tak biskupom, jak też i im podwładnym wiernym do woli zostawia się, w sprawach duchownych udawać się do papieża, i odbierać rozstrzygnienia jako i rozporządzenia papieża bez zobowiązania do zasięgnienia poprzedniego zezwolenia władz świeckich.

§. 2.

Katolickim biskupom wolno jest, w przedmiotach swej władzy urzędowej, i w obrębach tejże wydawać do swojego dochowieństwa i gmin swych napomnienia i rozporządzenia bez poprzedniego ku temu zezwolenia władzy państwa; atoliż winni są odpisy swych rozrządzeń, o ileby takowe zewnętrzne za sobą pociągały skutki, lub publicznie obwieszczane być miały, jednocześnie zakomunikować tym władzom rządowym, w których obwodzie obwieszczenie lub zastósowanie nastąpić ma.

§. 3.

Rozporządzenia, przez które przeszkodzoną była dotąd władza kościelna wyznaczać kary kościelne, na obywatelskie prawa wcale nie oddziaływające, tracą moc obowiązującą.

§. 4.

Władzy duchownej przysłuża prawo suspendowania lub złożenia z urzędu oraz skazania na utratę dochodów, z urzędem połączonych, wedle formy, prawem kościelnem przepisanej, tych, którzy nie piastują urzędów kościelnych stósownie do obowiązków na się przyjętych.

§. 5.

Do przeprowadzenia wyroku, spółdziałalność władz rządowych wezwaną być może, jeżeli takowym przez udzielenie śledczych aktów wykazanym będzie stosowny do porządku tok władzy duchownej.

155.

Verordnung des Kriegsministeriums vom 18. April 1850,

womit die Allerhöchste Entschliessung Seiner Majestät kundgemacht wird, worna ch der Sitz des k. k. Marine-Ober-Commando nach Triest verlegt wurde.

Mit Allerhöchster Entschliessung vom 12. dieses Monats haben Seine Majestät zu bestimmen geruht, dass der Sitz des k. k. Marine-Ober-Commando mit allen dasselbe bildenden und ergänzenden Behörden fortan in Triest seyn soll.

Degenfeld m. p.

156.

Kaiserliche Verordnung vom 18. April 1850,

wirksam für alle jene Kronländer, für welche das Allerhöchste Patent vom 4. März 1849 erflossen ist,

mit welcher das Verhältniss der katholischen Kirche zur Staatsgewalt festgestellt wird.

Zum Vollzug der durch §. 2 des Patentes vom 4. März 1849 der katholischen Kirche verbürgten Rechte genehmige Ich über Antrag Meines Ministers des Cultus und Unterrichts und auf Einrathen Meines Ministerrathes für alle Kronländer Meines Reiches, für welche jenes Patent erflossen ist, nachstehende Bestimmungen:

§. 1.

Sowohl den Bischöfen, als den ihnen unterstehenden Gläubigen steht es frei, sich in geistlichen Angelegenheiten an den Papst zu wenden, und die Entscheidungen und Anordnungen des Papstes zu empfangen, ohne dabei an eine vorläufige Zustimmung der weltlichen Behörden gebunden zu seyn.

§. 2.

Den katholischen Bischöfen steht es frei, über Gegenstände ihrer Amtsgewalt und innerhalb der Gränzen derselben an ihren Clerus und ihre Gemeinden ohne vorläufige Genehmigung der Staatsbehörde Ermahnungen und Anordnungen zu erlassen; sie haben jedoch von ihren Erlässen in soferne sie äussere Wirkungen nach sich ziehen, oder öffentlich kundgemacht werden sollen, gleichzeitig den Regierungsbehörden, in deren Bereich die Kundmachung erfolgen, oder die Anwendung geschehen soll, Abschriften mitzutheilen.

§. 3.

Die Verordnungen, durch welche die Kirchengewalt bisher gehindert war, Kirchenstrafen, die auf bürgerliche Rechte keine Rückwirkung üben, zu verhängen, werden ausser Kraft gesetzt.

§. 4.

Der geistlichen Gewalt steht das Recht zu, Jene, welche die Kirchenämter nicht der übernommenen Verpflichtung gemäss verwalten, in der durch das Kirchengesetz bestimmten Form zu suspendiren oder abzusetzen, und sie der mit dem Amte verbundenen Einkünfte verlustig zu erklären.

§. 5.

Zur Durchführung des Erkenntnisses kann die Mitwirkung der Staatsbehörden in Anspruch genommen werden, wenn denselben der ordnungsmässige Vorgang der geistlichen Behörde durch Mittheilung der Untersuchungsacten nachgewiesen wird.

§. 6.

Do przeprowadzenia niniejszych postanowień Mój minister wyznań i oświecenia otrzymał zlecenie.

Franciszek Józef m. p.

Thun m. p.

157.

Cesarskie rozporządzenie z dnia 23. Kwietnia 1850,

moc mające dla wszystkich krajów koronnych, dla których najwyższy patent z dnia 4. Marca 1849. wydanym został,

którem się stosunki kościoła katolickiego do nauki publicznej bliżej ustanawiają.

Z uwagi na §§fy 2. 3. i 4. patentu z dnia 4. Marca 1849., uchwalam na wniosek Mego ministra wyznań i oświecenia i za doradą Mej Rady ministrów, dla wszystkich krajów koronnych, dla których wspomniany patent wydanym został, postanowienia następujące:

§. 1.

Nikt nie może po niższych lub wyższych publicznych zakładach naukowych działać jako nauczyciel religii lub profesor teologii, nie będąc ku temu przez biskupa upoważnionym, w którego diecezyi się zakład znajduje.

§. 2.

Biskup udzielone komu upoważnienie każdego czasu znowu odjąć może; samo jednakże odjęcie tego upoważnienia nie pozbawia nauczyciela, przez rząd ustanowionego, ustawami mu przyznanego prawa do pensyi spoczynku.

§. 3.

Do rządu należeć będzie mężów, ktorzy od biskupa upoważnienie do odczytów teologii otrzymali, po teologickich fakultetach profesorami mianować, lub ich jako prywatnych docentów przypuszczać, którzy swój urząd wedle akademickich ustaw sprawują.

§. 4.

Biskupowi do woli zostawia się dla swych alumnów odczyty, na które na wszechnicy uczęszczać mają, tudzież kolejną tychże następność przepisywać, i onych z takowych w swem seminaryum egzaminować kazać.

§. 5.

Do ścisłych egzaminów kandydatów teologicznej godności doktorskiej, mianuje biskup połowę komisarzy egzaminacyjnych z mężów, ktorzy sami teologicznego stopnia doktorskiego dostąpili.

§. 6.

Nikt nie może dostąpić teologicznej godności doktorskiej, który nie złożył przed biskupem, lub przed jego zesłanym, trydenckiego wiary wyznania.

Do przeprowadzenia tychże postanowień Mój minister wyznań i oświecenia otrzymał zlecenie.

Franciszek Józef m. p.

Thun m. p.

§. 6.

Mit der Durchführung dieser Bestimmungen ist Mein Minister des Cultus und Unterrichts beauftragt.

Franz Joseph *m. p.*

Thun *m. p.*

157.

Kaiserliche Verordnung vom 23. April 1850,

wirksam für alle jene Kronländer, für welche das Allerhöchste Patent vom 4. März 1849 erflossen ist,

mit welcher die Beziehungen der katholischen Kirche zum öffentlichen Unterrichte näher bestimmt werden.

In Erwägung der §§. 2, 3 und 4 des Patentes vom 4. März 1849 genehmige Ich, nach dem Antrage Meines Ministers des Cultus und Unterrichts und über Einrathen Meines Ministerrathes, für alle Kronländer, für welche jenes Patent erflossen ist, nachstehende Bestimmungen:

§. 1.

Niemand kann an niederen oder höheren öffentlichen Lehranstalten als katholischer Religionslehrer oder Professor der Theologie wirken, ohne die Ermächtigung hiezu von dem Bischofe erhalten zu haben, in dessen Diöcese sich die Anstalt befindet.

§. 2.

Der Bischof kann die Jemanden ertheilte Ermächtigung jederzeit wieder entziehen; die blosse Entziehung dieser Ermächtigung macht jedoch einen von der Regierung angestellten Lehrer nicht des ihm gesetzlich zustehenden Anspruches auf einen Ruhegehalt verlustig.

§. 3.

Es bleibt Sache der Regierung, Männer, welche vom Bischofe die Ermächtigung zum Vortrage der Theologie erhalten haben, an den theologischen Facultäten zu Professoren zu ernennen, oder als Privat-Docenten zuzulassen, und diese verwalten ihr Amt nach Massgabe der akademischen Gesetze.

§. 4.

Dem Bischofe steht es frei, seinen Alumnen die Vorträge, welche sie an der Universität zu besuchen haben und deren Reihenfolge vorzuzeichnen, und sie darüber in seinem Seminarium prüfen zu lassen.

§. 5.

Zu den strengen Prüfungen der Candidaten der theologischen Doctorswürde ernennt der Bischof die Hälfte der Prüfungs-Commissäre aus Männern, welche selbst den theologischen Doctorgrad erlangt haben.

§. 6.

Es kann Niemand die theologische Doctorswürde erlangen, der nicht vor dem Bischofe oder dem von ihm dazu Beauftragten, das tridentinische Glaubensbekenntniss abgelegt hat.

Mit der Durchführung dieser Bestimmung ist Mein Minister des Cultus und Unterrichts beauftragt.

Franz Joseph *m. p.*

Thun *m. p.*

158.

Rozrządzenie ministra sprawiedliwości z dnia 23. Kwietnia 1850,

moc mające dla wszystkich krajów koronnych,

w których nowa organizacya politycznych władz w wykonaniu stoi, którem się w skutek uchwały Rady ministrów rozporządza, iż na przyszłość przestępcy dochodowi w aresztach, przy sądowych władzach i przy magistratach znajdujących się, zachowani być mają.

Ponieważ z ustaniem działalności dawniej istniejących władz politycznych należący do nich obowiązek zachowania dochodowych przestępców uchylonym został, przeto Rada ministrów uchwaliła, ażeby, nie dając miejsca żadnej zmianie w postanowieniach ustawy o karach na przestępstwa dochodowe co do wynagrodzeń uiszczać się mających, przestępcy dochodowi na przyszłość w aresztach, przy władzach sądowych i przy magistratach znajdujących się, zachowani byli.

O tej uchwale Rady ministrów zechcesz Waszmość etc. powziąść wiadomość do zawiadomienia i udzielenia onejże starostwom powiatowym.

Schmerling m. p.

158.

Erlass des Justizministeriums vom 23. April 1850,

wirksam für alle Kronländer, in welchen die neue Organisation der politischen Behörden in Wirksamkeit ist,

wodurch in Folge eines Beschlusses des Ministerrathes verordnet wird, dass künftighin die Gefällsübertreter in den bei den Gerichtsbehörden und bei den Magistraten vorhandenen Arresten zu verwahren seien.

Da mit dem Aufhören der Wirksamkeit der früher bestandenen politischen Obrigkeiten die denselben obgelegene Verpflichtung der Verwahrung der Gefällsübertreter entfallen ist, so hat der Ministerrath beschlossen, dass, ohne in den Bestimmungen des Strafgesetzes über Gefällsübertretungen bezüglich der zu leistenden Vergütungen eine Aenderung eintreten zu lassen, die Gefällsübertreter künftighin in den, bei den Gerichtsbehörden und bei den Magistraten vorhandenen Arresten zu verwahren seien.

Von diesem Ministerrathsbeschlusse werden Euer etc. zur Wissenschaft und Mittheilung an die Bezirkshauptmannschaften in die Kenntniss gesetzt.

Schmerling *m. p.*